

936. Uppsala, Svartbäckstull.

Litteratur: B 419, L 110. J. Peringskiöld, *Monumenta Ullerakerensia* (1719), s. 322, Ättar-tal för Svea och Götha konunga hus (1725), s. 10.

Avbildning: Osignerat träsnitt i Peringskiöld, *Mon. Ullerakerensia*, s. 322, Ättartal (1725), s. 10 och B 419.

J. Peringskiöld omtalar i *Monumenta Ullerakerensia* (1719) runstenen på följande sätt: »Wid Swarbäcks tullporten, i gamla Kutskens gård, finnes en stenritning ifrån forna tiden lemnad, men Runorne aldeles bortslagne, så at allenast öfwersta delen med kännetecknet af then dödas ätt, ett Leijon vnder Thors märket är behållit, som afritningen vthwisar:

Fig. 23. U 936. Uppsala, Svartbäckstull.
Efter B 419.

I anledning af Sturlesons berättelse i *Inglinga Sagans* 19. cap. at Konung Domar Domaldsson, och Konung Diggves fader, (som sot-dödde wid pass Anno Christi 162.) bekommit sin grafhög på Fyriswalls Åbacke, med thär vprättade Åminnes stenar, hwilke vti bemälte Sturlesons tijd, nu för 500. år sedan, woro behållne, och then Kongl. grafhögen än haft sit namn och belägenhet in i Vpsala stad på Towan, ey långt ifrån Swarbäcks tullporten ... Så har man jämwäl längtat här å orthen igenfinna högbemälte Konung Domars Minningzmärke, för hwilket man hullit thetta Stenbrott, men i brist af then bortslagna skriften kan man nu intet wist sluta.»

Ungefär detsamma, fastän mera kortfattat, uttalar Peringskiöld några år senare i *Ättartal* (1725): »Men Konung Domars hög och grafställe har warit wid Fyrisåens åmynne, där Nya Vpsala stad nu är bygd, och egenteligen på Thowa sidan vti Salesta gården. Ehuruwäl samma hög är nu merendels til annan fyllning bortförder, men för dess gamla Bötasten och minnes Runestod, håller man det afbrott som än finnes vti Kutskens gård wid Swartbeckz tullen.»

Peringskiöld uttrycker sig med tillbörlig försiktighet, då han förmodar, att den i Svartbäcken funna stenen skulle kunna vara en av de bautastenar, som enligt Snorre voro resta på åbacken vid Fyrisvall, där konung Domar hade blivit bränd. I ett par medeltida diplom omtalas en gård Konungshögen liggande straxt norr om Klostret i Uppsala, sålunda i kvarteret Svartbäcken, och denna kungshög »håller man före hafwa warit Konung Domars Hög wid Åbacken». Då stenen icke har någon inskrift, kan ju ingenting bevisas.

B 419 och L 110: »Vid Svartbäckstullen.» Stenen omtalas icke i senare källor, och den är numera förkommen. Den har varit av relativt ringa storlek, ung. 1,55 m. i längd, 0,70 m. i bredd. Ristningen består av ett kors och därunder ett djur, med en lång, i en ögla omkring halsen upprullad svans. Det är ett stiliserat djur av en typ, som är välkänd från ett flertal runristningar, t. ex. U 176, 240, 693, 726, 955, 980, 991. Det är mycket möjligt, att, såsom Peringskiöld antager, stenen har varit försedd med en inskrift, och att runslingan blivit avslagen, så att endast ett mittparti med ornamentik återstod.